

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการศึกษาและดำเนินการวิจัยไว้เป็นหัวข้อดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

รายละเอียดของแต่ละหัวข้อมีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยของการวิเคราะห์วิจัยนี้เป็นหน่วยระดับปัจเจกบุคคล และคุณสมบัติต่าง ๆ ของบุคคลคือ ความสามารถทางภาษาและทัศนคติ ซึ่งจะนำไปวิเคราะห์ให้เห็นถึงในภาพรวม งานวิจัยนี้ได้กำหนดประชากรเป้าหมายเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 1 ที่ผ่านการสอบจากการรับตรงของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และจากการสอบของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่รวมนักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่อง นักศึกษาเหล่านี้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษในภาคต้น ปีการศึกษา 2534 จำนวน 1,469 คน (ตารางที่ 1)

งานวิจัยอีกเรื่องที่น่าสนใจว่าทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยคือ เลิศพร ภาระสกุล (2527 : 68) ซึ่งให้เห็นจากผลการวิจัย "ทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ สัมฤทธิ์ผลของการเรียนภาษาอังกฤษ และความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในการเรียนภาษาอังกฤษ" ว่า ในการสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษได้นั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรที่สำคัญที่สุด คือ ทัศนคติในเชิงปัญญาธรรม ปัจจัยที่สำคัญรองลงมาซึ่งผู้สอนจะต้องปลูกฝังให้แก่นักศึกษา คือความรู้ที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษในวิทยาลัย หมายถึงว่าผู้สอนจะต้องเตรียมหลักสูตรเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี และคณะ จะต้องฝึกให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าได้มีการเรียนรู้และได้รับประโยชน์แห่งการเรียนนั้น ปัจจัยทั้งสองอยู่ในวิสัยที่อาจารย์ภาษาอังกฤษสามารถกระทำได้ และนำไปสู่การมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา

จากผลการวิจัยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่กล่าวมา จะเห็นว่าการวัดความสามารถทางภาษาเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ภายใต้ต้องคัมภีระกอบหลาย ๆ ปัจจัย ทัศนคติเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาที่สองของผู้เรียน

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนภาษาอังกฤษ ในปี
การศึกษา 2534

คณะ	จำนวน
เกษตรศาสตร์	202
วิศวกรรมศาสตร์	236
ศึกษาศาสตร์	91
วิทยาศาสตร์	159
แพทยศาสตร์	68
พยาบาลศาสตร์	137
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	195
เทคนิคการแพทย์	58
สาธารณสุขศาสตร์	55
ทันตแพทยศาสตร์	59
เภสัชศาสตร์	84
เทคโนโลยี	53
สัตวแพทยศาสตร์	48
สถาปัตยกรรมศาสตร์	24
รวม	1,469

ในการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสุ่มแบบกระจายแบบง่ายจากบัญชีรายชื่อ
นักศึกษาที่เรียงตามอักษร ซึ่งในคณะต่าง ๆ 14 คณะ โดยสุ่มทุกคนที่ 7 ของ
แต่ละคณะจำนวนประมาณ 20% คณะที่มีกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ที่สุด คือ คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ (47 คน) และคณะเกษตรศาสตร์ (40 คน) และคณะที่มี
กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กที่สุด คือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (5 คน) (ตาราง
ที่ 2) ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 292 คน เป็นหญิง 177 คน (60.6%)

และชาย 115 คน (39.4%) กลุ่มตัวอย่างเรียนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 81 คน (27.7%) ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 203 คน (69.5%) และตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 7 คน (2.4%)

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามคณะ

คณะ	จำนวนที่สุ่ม
เกษตรศาสตร์	40
วิศวกรรมศาสตร์	47
ศึกษาศาสตร์	18
วิทยาศาสตร์	32
แพทยศาสตร์	14
พยาบาลศาสตร์	26
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	39
เทคนิคการแพทย์	11
สาธารณสุขศาสตร์	11
ทันตแพทยศาสตร์	11
เภสัชศาสตร์	17
เทคโนโลยี	11
สัตวแพทยศาสตร์	10
สถาปัตยกรรมศาสตร์	5
รวม	292

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบจัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบจัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของภาค วิชาภาษาต่างประเทศ เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ เพื่อจัดระดับกลุ่มของนักศึกษา ในการจัดทำแบบทดสอบ ทำโดยคณะกรรมการ ฝ่ายจัดทำข้อสอบของภาควิชา ประเด็นที่ทำการทดสอบอ้างอิง เนื้อหาที่จะเรียน ในภาษาอังกฤษพื้นฐาน คณะกรรมการฝ่ายจัดทำข้อสอบมีการปรับข้อสอบเป็น ระยะ ๆ แบบทดสอบนี้เป็นแบบปรนัย แบ่งเป็น 3 ส่วน นักศึกษาต้องทำแต่ละ ส่วนภายในเวลาที่กำหนด ส่วนที่ 1 คือ การอ่าน ส่วนที่ 2 คือ โครงสร้าง- วยากรณ์ และส่วนที่ 3 คือ Cloze คะแนนที่นักศึกษาได้จะถูกนำไปปรับเป็น ค่าคะแนนที่ (T-score) และตัดเป็นค่าคะแนนเป็นเกรด A,B,C,D และ F นักศึกษาที่ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษทั่วไปทั้งสองวิชาคือผู้ที่ได้ค่าคะแนน B,C และ D

2.2 แบบสำรวจทัศนคติ

แบบสำรวจทัศนคติ ได้จากการศึกษาเอกสารและแบบสำรวจ ทัศนคติในส่วนที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของการวัดทัศนคติ มาตรวัดที่ใช้วัด ตัวแปรทัศนคติ ซึ่งเป็นจิตวิสัยใช้มาตรวัดประเภทลำดับมาตราที่ใช้เทคนิคการ สร้างตามแบบของ ลิเกิต (Likert Scale) แบบสำรวจทัศนคตินี้มีข้อความ คละเคล้ากันไประหว่างข้อความที่เป็นทัศนคติในเชิงบวก และทัศนคติในเชิง ลบ ข้อความแต่ละข้อความจำแนกระดับความเห็นเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ค่อนข้างเห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย ไม่ค่อยเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คำถามเกี่ยวกับทัศนคติชุดแรก 40 ข้อ ที่ผู้วิจัยได้ สร้างขึ้น มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการศึกษาต่อ หลักสูตรและลักษณะวิชา วิธีการเรียนและการฝึกฝนนอกชั้นเรียน ด้านสังคมและวิชาชีพ วิธีสอน และ ความรู้สึกส่วนตัวเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำคำถาม 40 ข้อ ดังกล่าวให้นักศึกษา 8 คน และอาจารย์ 3 ท่าน อ่านเพื่อตรวจสอบความ เข้าใจข้อความว่าชัดเจนหรือคลุมเครือหรือไม่ เมื่อผู้วิจัยได้ปรับข้อความแล้ว ได้นำแบบสำรวจให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวัดและประเมินผล 2 ท่าน ตรวจสอบ

และให้ข้อคิดเห็น หลังจากแก้ไขแล้ว ได้นำคำถามทั้ง 40 ข้อไปใช้กับ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 105 คน หรือ 35% ของกลุ่มตัวอย่าง และนำผลการตอบไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.8911 หมายความว่าจากคะแนนรวมแต่ละข้อ ผู้วิจัยสามารถทำนาย แบบแผนของคำตอบในแต่ละข้อได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 89 ในการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้วิธีการทดสอบค่าที (T-test) ปรากฏพบ ก. ผู้วิจัยเลือกข้อความจากข้อความทั้ง 40 ข้อ จากข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 4.00 ขึ้นไป มีทั้งหมด 30 ข้อ ซึ่งถูกจัดเป็นข้อย่อย 30 ข้อ ในข้อ 7 ของแบบสำรวจฉบับสมบูรณ์ รูปแบบของแบบสำรวจทัศนคติฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ข.) มีหัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

- ข้อที่ 1 เกี่ยวกับเพศ
- ข้อที่ 2 เกี่ยวกับคณะที่ศึกษา
- ข้อที่ 3 เกี่ยวกับระดับชั้นที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ
- ข้อที่ 4 เกี่ยวกับลักษณะการรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ข้อที่ 5 เกี่ยวกับเหตุผลที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยระบุให้เลือก 3 ลำดับ จากเหตุผลทั้งหมด 8 ประการ
- ข้อที่ 6 เกี่ยวกับประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ โดยระบุให้เลือก 5 ลำดับจากประโยชน์ทั้งหมด 15 ประการ
- ข้อที่ 7 เกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาอังกฤษในประเด็นต่าง ๆ 6 ประเด็น จำนวน 30 ข้อย่อย
- ข้อที่ 8 เกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน
- ข้อที่ 9 เกี่ยวกับวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ
- ข้อที่ 10 เกี่ยวกับวิธีเสริมทักษะภาษาอังกฤษ
- ข้อที่ 11 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

สำหรับข้อที่ 5, 6 และ 11 มีข้อความ "อื่น ๆ ..." เพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง เขียนเพิ่มเติมในกรณีที่เกิดผลหรือประโยชน์ หรืออุปสรรคที่หาไว้ไม่ครอบคลุม

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยศึกษาจากผลคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป 1 ในภาคต้น และวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป 2 ในภาคปลาย ซึ่งนักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลของวิชาทั้งสอง วิชาดังกล่าวเป็นวิชาที่ภาควิชาภาษาต่างประเทศ เปิดบริการให้แก่นักศึกษาทุกคณะ คณาจารย์ในภาควิชาฯ ร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการสอนสำหรับ 4 ทักษะ โดยเน้นทักษะการอ่าน เอกสารประกอบการสอนนี้ได้รับการปรับปรุงทุกปีการศึกษา มีทั้งหมด 6 บทในแต่ละวิชา ภาพรวมของเอกสารประกอบการสอนทั้งสองเล่มมีลักษณะเดียวกัน คือ ในแต่ละบทประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนแรกคือการอ่าน ซึ่งมีคำอธิบายถึงวิธีการอ่าน ตลอดจนมีแบบฝึกอ่านที่ใช้ฝึกอ่านพูด และเขียนประกอบกันไป ส่วนที่สองคือ ไวยากรณ์ ซึ่งมีคำอธิบายโครงสร้างไวยากรณ์ และวิธีการเขียนที่ถูกต้อง รวมทั้งแบบฝึกไวยากรณ์และการเขียน ส่วนที่สามคือ การฟัง ซึ่งมีคำอธิบายวิธีฟังที่ถูกต้อง รวมทั้งแบบฝึกการฟังและฝึกโต้ตอบแบบทางเดียว การประเมินผลของแต่ละวิชาแบ่งเป็นการสอบข้อเขียนแบบอัตนัย 3 ชั่วโมง 2 ชุด คือ ในกลางภาคและปลายภาค รวม 85% การสอบ การฟัง 10% และคะแนนการบ้าน 5%

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

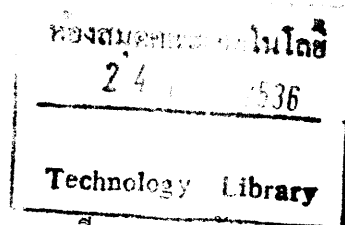
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 บันทึกคะแนนจัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 292 คน ในภาคต้น ปีการศึกษา 2534
- 3.2 จากแบบสำรวจที่สร้างขึ้น สรรวจทัศนคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ในภาคปลายปี 2534 ซึ่งนักศึกษากำลังศึกษาวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป 2 โดยอาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่มเป็นผู้ร่วมดำเนินการ แจกแบบสำรวจ และเก็บรวบรวม
- 3.3 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสำรวจ โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตามองค์ประกอบของข้อความ ว่าเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ และบันทึกคะแนนเพื่อเตรียมประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

หอสมุดกลาง

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2536

25
18
20/11/36
/11/36

- 3.4 บันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง จากคะแนนดิบที่ได้จากการสอบของวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป 1 และ 2
- 3.5 ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ หาความเชื่อถือของการทดสอบจัดระดับ พร้อมหาสมการเพื่อแสดงความสัมพันธ์ในการพยากรณ์ค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากตัวแปรคะแนนการทดสอบจัดระดับที่เป็นตัวแปรหลักแล้ว ผู้วิจัยก็ได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของทัศนคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

- 4.1 ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4.2 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ
- 4.3 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร